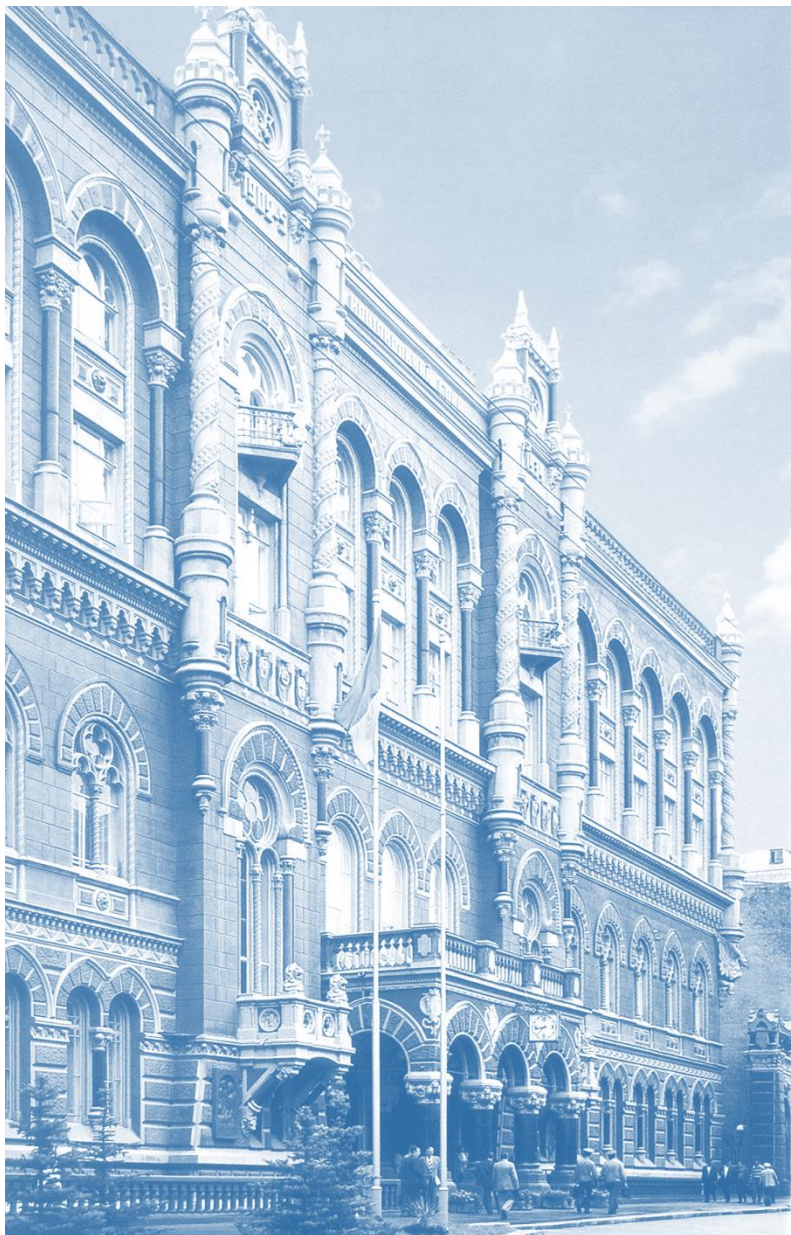

Аналітичний звіт “Опитування про умови кредитування”

IV квартал 2016

(жовтень 2016 року)

Опитування про умови кредитування

IV квартал 2016 року. Випуск № 8 (20)

Опитування про умови кредитування в Україні – це аналітичний звіт за результатами анкетування банків, яке щокварталу проводить Національний банк України. Опитування здійснюється з метою поглиблення розуміння стану і тенденцій розвитку кредитного ринку Національним банком України та учасниками банківського сектору. Звіт за результатами опитування банків містить узагальнені оцінки і прогнози змін стандартів та умов кредитування корпоративного сектору та домогосподарств, змін кредитного попиту тощо.

У звіті подано оцінку стану кредитного ринку в III кварталі 2016 року та очікувань на IV квартал 2016 року. Опитування проводилося серед кредитних менеджерів 66 банків. Відповіді надали 66 банків (100% респондентів), їхня частка в загальному обсязі активів банківської системи становить 96%. Результати опитування є відображенням думки респондентів і не є оцінками та прогнозами Національного банку України.

Із цим аналітичним звітом, даними анкет та додатковою інформацією про опитування можна ознайомитися на сторінках Офіційного інтернет-представництва Національного банку України http://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=20231434.

Наступне опитування про умови кредитування в 2017 році, що стосується очікувань на I квартал 2017 року, буде опубліковано в січні 2017 року.

У звіті подано результати опитування про умови кредитування в III кварталі 2016 року та очікувані зміни в IV кварталі 2016 року. Відповіді респондентів подано на консолідованій основі як баланс відповідей. Баланс відповідей можна інтерпретувати як різницю між зваженою часткою респондентів, що звітують про “збільшення” певного показника, та зваженою часткою респондентів, що звітують про “зменшення” цього показника. Баланс відповідей може набувати значень у діапазоні $\pm 100\%$. Позитивний баланс свідчить про те, що респонденти в цілому оцінюють/очікують зміну показника до збільшення/посилення порівняно з попереднім кварталом/у наступному кварталі. Детальні пояснення методології наведено в додатку до цього звіту.

Опитування про умови кредитування

IV квартал 2016 року. Випуск № 8 (20)

КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ НА НАСТУПНІ 12 МІСЯЦІВ

- На наступні 12 місяців очікуються здебільшого позитивні зміни показників діяльності банків. У III кварталі поліпшення якості кредитного портфеля корпорацій та домогосподарств очікували 72% та 24% респондентів відповідно. Активізацію кредитування домогосподарств прогнозують 63% банків. Більшість респондентів очікують зростання обсягу кредитів у корпоративному секторі, втім через високу вагу та негативні оцінки окремих великих банків загальний баланс відповідей від'ємний, -3%. Банки також очікують подальшого припливу депозитів.

УМОВИ КРЕДИТУВАННЯ

- Стандарти кредитування корпоративного сектору не змінилися, про це повідомили більшість респондентів (69% відповідей). Пом'якшення стандартів, якого банки очікували в минулому кварталі, не відбулося, натомість вони стали більш жорсткими за окремими видами кредитів, зокрема короткостроковими, валютними та позиками великим підприємствам. У сегменті кредитів МСП стандарти, навпаки, продовжували пом'якшуватися. У IV кварталі очікується пом'якшення умов видачі кредитів МСП, гривневих та короткострокових.
- Стандарти надання споживчих позик надалі пом'якшуються насамперед через підвищення конкуренції між банками та поживлення економічної активності. Стандарти іпотечного кредитування не змінилися. У IV кварталі очікується пом'якшення стандартів споживчого кредитування та посилення - іпотечного.
- У III кварталі респонденти зазначили збільшення схвалення заявок на кредити корпоративному сектору, окрім довгострокових позик та кредитів великим підприємствам. Четвертий квартал поспіль банки фіксують зниження процентних ставок, але вказують на підвищення вимог до застави та обмежень, що накладаються кредитними угодами.
- Банки схвалюють більше заявок і на споживчі, і на іпотечні кредити. На зростання схвалення заявок домашніх господарств на кредитування купівлі житла найбільше вплинуло пом'якшення вимог до вартості застави. У споживчому кредитуванні драйвером зростання кредитування були нецінові умови – строки надання та розмір кредитів.

ПОПИТ

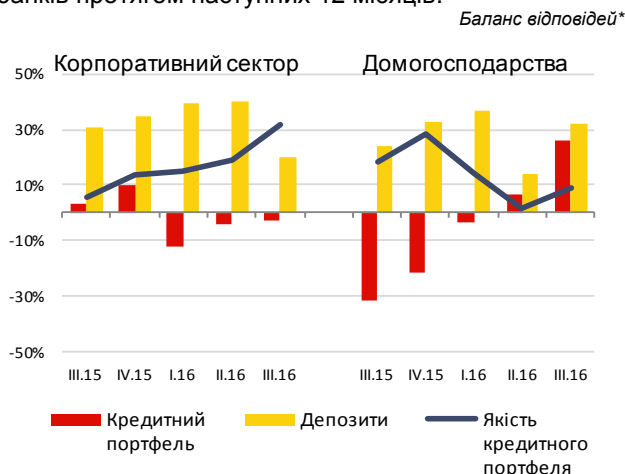
- Попит корпоративного сектору на кредити збільшився, це зазначили 44% опитаних банків (баланс відповідей 23%). Основні причини не змінилися – зниження процентних ставок, потреба позичальників в обіговому капіталі та необхідність реструктуризації заборгованості. Найбільший приріст попиту був на короткострокові та гривневі кредити. Попит домогосподарств збільшився і на споживчі, і на іпотечні кредити – завдяки зниженню процентних ставок та зростанню споживчої впевненості.
- У IV кварталі 2016 року банки очікують більшого попиту на кредити з боку як корпорацій, так і домогосподарств; найсуттєвіше зростання очікується в сегменті короткострокових кредитів, корпоративних кредитів у гривнях, споживчих кредитів.
- Банки вказують на високу закредитованість великих підприємств (баланс відповідей 26%), та порівняно низьке кредитне навантаження МСП (-4%). Боргове навантаження в секторі домогосподарств було середнім, це зазначили 73% респондентів.

РИЗИКИ

- У III кварталі скоротилися ризики ліквідності, відсотковий та валютний, хоча в попередньому кварталі банки прогнозували зростання останнього. Кредитний ризик не змінився (баланс відповідей 2%). Водночас більшість банків вказують на збільшення операційного ризику. До кінця року очікується помірне зростання кредитного, операційного та валютного ризиків.

I. Очікування на наступні 12 місяців: ключові показники

Графік 1. Очікування зміни ключових показників банків протягом наступних 12 місяців.

*Позитивний баланс відповідей свідчить про очікування зростання відповідного показника.

У III кварталі банки мали загалом оптимістичні очікування. Протягом наступних 12 місяців респонденти очікують поліпшення якості кредитного портфеля корпоративних клієнтів (баланс відповідей 32%) та домогосподарств (8%). Сподівання на залучення корпоративних депозитів корпорацій залишилися позитивними, хоча баланс відповідей скоротився до 20% проти 40% у минулому кварталі. Окремі великі банки прогнозують певне скорочення кредитних портфелів корпорацій, тому баланс відповідей залишився від'ємним (-3%). (графік 1). Очікування припливу депозитів та збільшення кредитів домогосподарств покращилися до 32% та 26% відповідно.

II. Кредитування корпоративного сектору

Графік 2. Зміна стандартів схвалення кредитних заявок корпоративного сектору¹

¹Тут і далі стовпчики відображають баланс відповідей за квартал. Темна лінія – очікування на наступний за звітним квартал.

*Позитивний баланс відповідей свідчить про посилення жорсткості стандартів схвалення кредитних заявок

Графік 3. Зміна стандартів схвалення кредитних заявок корпоративного сектору

*Позитивний баланс відповідей свідчить про посилення жорсткості стандартів схвалення кредитних заявок.

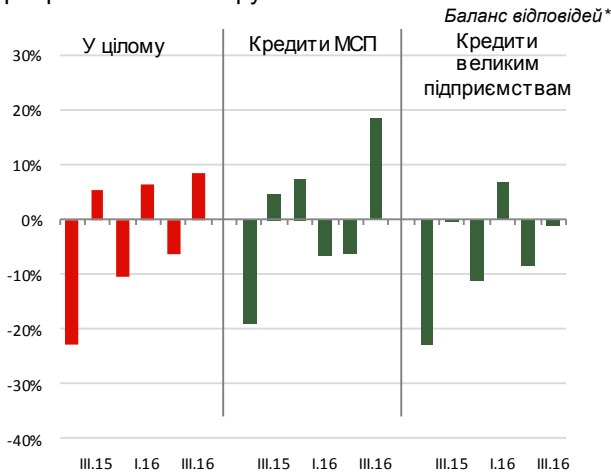
У III кварталі банки зазначили незмінність стандартів кредитування корпоративного сектору, попри те, що в попередньому кварталі очікували пом'якшення (Графік 2). Збереглися стандарти надання довгострокових та гривневих позик. Стандарти продовжували жорсткішати для кредитів великим підприємствам, короткострокових, валютних кредитів. Стандарти для кредитів МСП пом'якшувалися третій квартал поспіль (баланс відповідей -10%).

Як і раніше, банки очікують на пом'якшення стандартів кредитування в IV кварталі. Зокрема це стосується кредитів МСП, гривневих та короткострокових кредитів, баланси відповідей - 13%, - 12% та - 6% відповідно (графік 3).

Додаткова ліквідність та посилення конкуренції між банками третій квартал поспіль позитивно впливали на внутрішні нормативи та критерії, якими банки керуються у кредитній політиці (детальні результати впливу окремих факторів наведено в розділі III додатка до звіту).

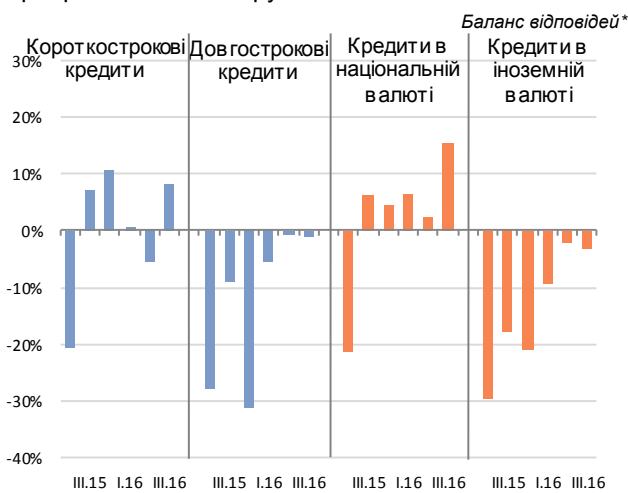
У III кварталі 2016 року банки зазначили невелике збільшення схвалення заявок на кредити МСП, які здебільшого гривневі та короткострокові (графіки 4, 5).

Графік 4. Зміна рівня схвалення кредитних заявок корпоративного сектору

*Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення рівня схвалення кредитних заявок.

Графік 5. Зміна рівня схвалення кредитних заявок корпоративного сектору

*Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення рівня схвалення кредитних заявок.

Графік 6. Зміна кредитного попиту корпоративного сектору

*Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення попиту. Темна лінія – очікування на наступний за звітним квартал.

У III кварталі банки зазначили збільшення попиту на кредити порівняно з минулим кварталом (баланс відповідей 23% проти 11%). Попит підвищився на всі види кредитів, крім валютних. Найбільший приріст попиту – на короткострокові та гривневі кредити (графік 6).

Четвертий квартал посліпль банки фіксують зниження процентних ставок. Падіння ставок, потреба підприємств в обіговому капіталі та необхідність реструктуризації заборгованості були ключовими факторами, що позитивно вплинули на попит (розділ III додатка до звіту).

Основними факторами, які стримують більш активне зростання кредитних портфельів, є внутрішні вимоги банків – вимоги до застави, обмежень кредитних угод та строків кредитів (розділ III додатка до звіту).

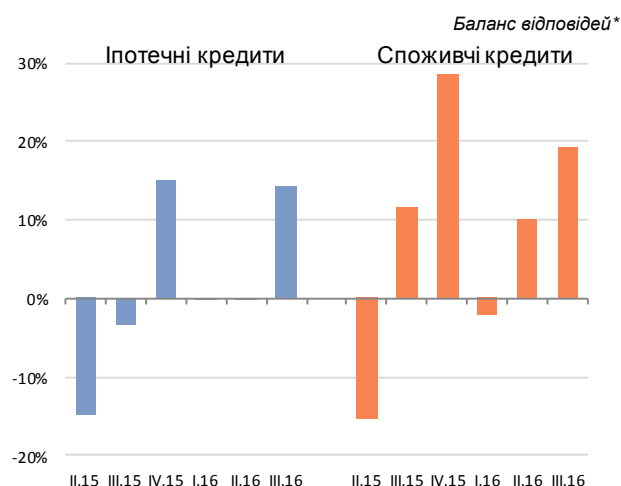
У наступні три місяці банки прогнозують продовження тенденцій III кварталу – зростання попиту на всі види кредитів, крім валютних.

До анкети, надісланої банкам у III кварталі, було додано питання про їхню оцінку боргового навантаження. Банки вказали на вище за середнє боргове навантаження в корпоративному секторі (баланс відповідей 14%). Респонденти відзначили високу закредитованість великих підприємств (26%). Для сектору МСП боргове навантаження було низьким (-4%).

III. Кредитування домогосподарств

Графік 7. Зміна стандартів схвалення кредитних заявок домогосподарств

*Позитивний баланс відповідей свідчить про посилення жорсткості стандартів схвалення кредитних заявок.

Графік 8. Зміна рівня схвалення кредитних заявок домогосподарств

*Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення рівня схвалення кредитних заявок.

Графік 9. Зміна кредитного попиту домогосподарств

*Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення кредитного попиту.

П'ятий квартал поспіль банки кажуть про пом'якшення стандартів споживчого кредитування (баланс відповідей -17%). В іпотечному кредитуванні стандарти не змінилися. Банки прогнозують, що у IV кварталі стандарти споживчого кредитування знову пом'якшаться. Через обережну позицію окремих великих банків очікується посилення жорсткості стандартів іпотечних кредитів (графік 7).

Пом'якшення стандартів споживчого кредитування зумовлене зростанням конкуренції та очікуваннями економічної активності (розділ IV додатка до звіту).

У III кварталі банки-респонденти зазначили збільшення схвалення заявок на споживчі та іпотечні кредити, баланс відповідей 19% та 14% відповідно (графік 8). У сегменті іпотечних кредитів продовжили знижуватися процентні ставки, у споживчому кредитуванні пом'якшилися нецінові умови – строки надання та розмір кредитів.

За оцінками банків, попит домогосподарств на кредити продовжив збільшуватися, баланс відповідей становив 17% для іпотечного кредитування та 15% для споживчого. Розвиток ринку нерухомості призвів до зростання конкуренції між банками, що разом із зниженням ставок спричинило додатковий попит на іпотечні кредити (протягом попередніх п'яти кварталів цей фактор суттєво на попит не впливав). Збільшення попиту на споживче кредитування відбулося переважно завдяки споживчій впевненості та зміні процентних ставок (графік 9 та розділ IV додатка до звіту).

Третій квартал поспіль банки очікують більшого приросту попиту на споживчі кредити, ніж на іпотечні, баланс відповідей 25% проти 4%.

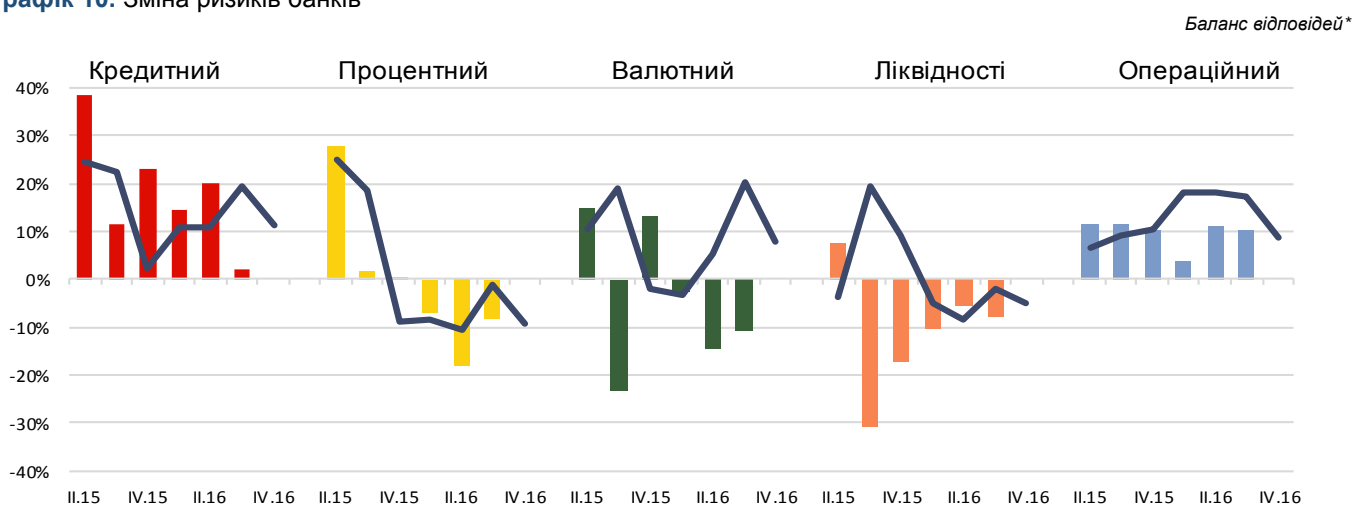
До анкети, надісланої банкам, було додано питання про їхню оцінку боргового навантаження. У III кварталі, на думку банків, боргове навантаження в секторі домогосподарств було середнім – 73% відповідей.

IV. Оцінка ризиків

За оцінками банків, у III кварталі кредитний ризик майже не змінився (баланс відповідей 2%), незважаючи на очікування його погіршення, висловлені респондентами в минулому кварталі. Ризики ліквідності та процентний зменшувалися. Завдяки відсутності суттєвих коливань обмінного курсу гривні продовжив зменшуватися валютний ризик, хоча в попередньому кварталі банки прогнозували його зростання. Операційний ризик, на думку респондентів, підвищився.

У наступному кварталі очікується зростання кредитного, операційного та валютного ризиків, хоча і меншою мірою, ніж у минулому кварталі. Процентний та ризик ліквідності продовжать зменшуватися (графік 10).

Графік 10. Зміна ризиків банків

*Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення ризиків.
Темна лінія – очікування на наступний за звітним кварталом.

Результати опитування

Кожен банк-респондент в особі кредитного менеджера заповнював електронну анкету. Анкета містить три види запитань:

- відкриті запитання (без обмеження варіантами відповідей);
- запитання із запропонованими варіантами відповідей;
- запитання із запропонованими варіантами відповідей, де відповіді наведено за порядковою шкалою.

Для запитань, де відповіді наведено за порядковою шкалою (наприклад, від “суттєво збільшився” до “суттєво зменшився”), розраховується показник “баланс відповідей”.

Для цілей опитування використовуються такі визначення:

- кредитні стандарти – це внутрішні нормативи та критерії, якими керується банк у своїй кредитній політиці;
- кредитні умови – це строки та умови надання кредиту, узгоджені між банком та позичальником.

Запитання анкети стосуються змін за останні три місяці та очікуваних змін протягом наступних трьох місяців (тобто протягом наступного за звітним кварталом).

Для розрахунку агрегованого результату за всіма банками кожній відповіді надається оцінка залежно від відповіді респондента та його ваги в загальній вибірці. Оцінки розміщені на шкалі від -1 до 1 залежно від напрямку зміни показника. Відповіді, які свідчать, що показник змінився суттєво, отримують вдвічі вищу оцінку, ніж відповіді, що відображають несуттєву зміну. Відповідь “зріс суттєво” матиме оцінку 1, а відповідь “зріс несуттєво” – оцінку 0,5. Кожна оцінка зважується на частку відповідного респондента в загальній вибірці залежно від його частки в активах або кредитному портфелі корпоративного сектору/домогосподарств цієї вибірки. Сумарна оцінка за всіма банками становить баланс відповідей, який можна інтерпретувати як різницю між зваженою часткою респондентів, що звітують про “збільшення” певного показника, та зваженою часткою респондентів, що звітують про “зменшення” цього показника. Баланс відповідей може набувати значень в діапазоні $\pm 100\%$. Позитивний баланс відповідей свідчить про те, що респонденти в цілому оцінюють/очікують зміну показника (стандартів схвалення кредитних заявок/рівня схвалення кредитних заявок/попиту на кредитні продукти/ризиків тощо) у бік збільшення/посилення порівняно з попереднім кварталом/у наступному кварталі. Детальнішу інформацію як інтерпретувати баланс відповідей до кожного запитання наведено в примітках до відповідних графіків.

З результатами анкетування у форматі Excel можна ознайомитися на сторінках Офіційного інтернет-представництва Національного банку України. http://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=20231434

Баланс відповідей

	2013		2014			2015				2016		
	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.
I. Очікування на наступні 12 місяців: ключові показники												
Як, на Вашу думку, зміняться нижчезазначені показники корпоративного сектору у Вашому банку протягом наступних 12 місяців?												
Кредитний портфель	—	—	—	—	—	-18.0	-12.9	3.2	9.7	-12.2	-4.2	-3.0
Депозити	—	—	—	—	—	7.0	17.2	30.4	34.9	39.3	40.2	19.8
Якість кредитного портфеля	—	—	—	—	—	-9.2	-5.6	5.2	13.9	15.1	19.1	31.6
Як, на Вашу думку, зміняться нижчезазначені показники домогосподарств у Вашому банку протягом наступних 12 місяців?												
Кредитний портфель	—	—	—	—	—	-44.2	-40.3	-31.6	-21.5	-3.6	6.4	26.3
Депозити	—	—	—	—	—	11.1	29.9	23.8	32.4	36.6	13.9	31.7
Якість кредитного портфеля	—	—	—	—	—	-28.3	-11.0	18.1	28.4	14.4	1.8	8.8
II. Оцінки ризиків												
Як змінилися ризики для Вашого банку протягом кварталу, що закінчився?												
Кредитний ризик	-3.1	37.6	37.9	37.6	37.0	39.5	38.5	11.4	23.0	14.5	20.0	2.2
Процентний ризик	11.1	38.3	19.4	37.0	25.0	24.3	27.9	1.5	0.1	-7.1	-18.1	-8.3
Валютний ризик	14.1	64.3	44.4	60.5	46.0	41.2	15.0	-23.3	13.3	-2.8	-14.7	-10.7
Ризик ліквідності	16.1	38.1	31.6	2.6	19.5	34.7	7.6	-30.9	-17.3	-10.4	-5.7	-8.0
Операційний ризик	-1.1	-2.3	20.1	21.7	2.3	-0.1	11.6	11.6	10.1	3.9	10.9	10.2
Як, за Вашими очікуваннями, зміняться ризики для Вашого банку протягом наступного кварталу?												
Кредитний ризик	2.5	19.6	22.8	27.9	25.9	24.4	22.3	2.2	10.9	10.9	19.4	11.3
Процентний ризик	-5.0	15.6	13.5	8.0	16.9	25.1	18.5	-8.9	-8.4	-10.4	-1.0	-9.3
Валютний ризик	5.7	42.3	-15.1	29.5	29.7	10.5	18.9	-2.0	-3.2	5.3	20.3	7.7
Ризик ліквідності	-3.6	13.4	-6.1	27.1	25.1	-3.9	19.4	9.0	-4.9	-8.4	-1.9	-4.9
Операційний ризик	-6.0	-6.8	-7.4	0.3	-4.5	6.6	9.2	10.3	18.0	18.1	17.0	8.7

Баланс відповідей

	Баланс відповідей											
	2013			2014			2015			2016		
	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.
III. Кредитування корпоративного сектору												
Як змінилися стандарти схвалення заявок на кредити корпоративному сектору протягом кварталу, що закінчився?												
У цілому	11.3	50.0	56.0	47.1	47.3	42.7	30.2	3.1	16.9	-0.9	7.1	0.0
Кредити малим та середнім підприємствам	0.8	48.2	55.5	45.5	46.4	40.6	25.2	8.5	4.2	-3.9	-1.8	-9.5
Кредити великим підприємствам	13.2	39.2	30.2	38.5	35.6	40.4	34.3	7.3	22.2	11.0	12.2	10.7
Короткострокові кредити	4.6	45.3	33.5	41.6	43.3	37.4	26.4	1.3	15.5	-3.6	5.8	7.4
Довгострокові кредити	18.1	51.8	41.2	42.7	38.9	50.8	37.2	19.7	30.1	16.5	4.1	2.0
Кредити в національній валюті	5.4	43.7	37.9	41.7	44.0	38.4	27.2	2.2	3.8	-9.0	-2.9	-1.3
Кредити в іноземній валюті	17.0	52.8	47.0	51.7	52.0	56.8	44.3	21.9	22.5	39.6	8.1	12.0
Як нижчезазначені фактори вплинули на зміну стандартів схвалення заявок на кредити корпоративному сектору протягом кварталу, що закінчився?												
Капіталізація банку	2.4	33.0	28.8	33.1	22.8	26.9	13.5	6.1	13.2	6.5	6.4	1.6
Ліквідна позиція банку	10.3	36.2	23.3	23.6	23.7	22.8	23.8	6.5	7.2	-7.1	-0.9	-8.4
Конкуренція з іншими банками	-6.5	1.5	-0.2	-10.5	-5.9	14.6	0.0	-5.5	-0.5	-10.9	-1.0	-10.1
Конкуренція з небанківськими установами	0.0	8.6	0.7	3.2	3.8	3.6	0.2	0.9	2.1	-1.1	3.2	0.0
Очікування загальної економічної активності	22.9	62.1	59.3	53.6	49.4	48.9	45.1	33.1	35.5	3.8	9.9	0.1
Інфляційні очікування	12.9	52.2	41.0	47.6	38.1	34.9	36.2	35.3	48.6	20.8	7.9	2.7
Курсові очікування	22.1	65.8	62.6	64.8	53.1	45.9	46.6	38.7	41.7	26.9	11.1	4.4
Очікування розвитку галузі або окремого підприємства	12.9	42.0	31.4	42.0	34.1	29.3	37.2	32.9	27.4	-7.6	7.7	2.5
Ризик застави	14.3	34.6	24.2	36.5	29.2	26.5	34.1	33.3	23.2	14.3	13.5	5.9
Як, на Вашу думку, зміняться стандарти схвалення заявок на кредити корпоративному сектору протягом наступного кварталу?												
У цілому	3.5	35.6	26.5	26.5	26.8	16.8	15.9	3.4	6.6	4.1	-10.4	-4.5
Кредити малим та середнім підприємствам	-0.2	33.9	25.4	25.8	32.0	16.6	16.7	3.3	-19.3	-15.7	-19.8	-13.2
Кредити великим підприємствам	4.4	37.4	26.3	30.5	26.5	19.8	15.8	7.3	6.7	9.9	-5.1	2.5
Короткострокові кредити	2.2	31.0	24.5	19.6	25.4	16.4	13.2	1.0	-7.6	-10.3	-22.0	-5.9
Довгострокові кредити	12.0	46.2	34.7	31.0	38.2	27.0	21.1	13.6	20.0	13.6	-1.6	7.6
Кредити в національній валюті	1.3	30.6	22.6	20.7	24.3	15.2	13.1	1.8	-0.7	-6.2	-11.8	-12.2
Кредити в іноземній валюті	8.7	53.9	28.3	31.8	44.0	30.2	20.1	20.6	23.6	12.1	2.3	4.4
Як змінився рівень схвалення заявок на кредити корпоративному сектору у кварталі, що закінчився?												
У цілому	-6.2	-33.5	-20.7	-29.5	-18.2	-8.4	-22.8	5.5	-10.3	6.3	-6.3	8.3
Кредити малим та середнім підприємствам	-0.3	-31.5	-16.3	-20.9	-12.9	-5.8	-19.2	4.6	7.5	-6.8	-6.4	18.5
Кредити великим підприємствам	-2.9	-31.2	-20.0	-27.9	-18.3	-11.7	-22.6	-0.6	-11.3	6.6	-8.4	-1.2
Короткострокові кредити	-1.2	-22.0	-14.8	-21.3	-12.8	-6.7	-20.6	7.1	10.5	0.7	-5.6	8.3
Довгострокові кредити	-7.7	-46.2	-32.7	-31.3	-27.4	-20.8	-28.0	-8.9	-31.4	-5.5	-0.7	-1.0
Кредити в національній валюті	-0.9	-23.4	-11.8	-16.9	-13.0	-8.0	-21.4	6.1	4.3	6.6	2.3	15.6
Кредити в іноземній валюті	-11.3	-48.9	-25.9	-42.9	-26.1	-22.1	-29.6	-17.8	-20.9	-9.2	-2.2	-3.1
Як змінилися цінові та нецінові умови схвалення заявок на кредити корпоративному сектору протягом кварталу, що закінчився?												
<i>Процентні ставки (підвищення – більш жорсткі умови, зниження – послаблення умов)</i>												
У цілому	26.7	39.4	29.2	31.7	30.6	58.7	43.3	10.5	-19.8	-25.7	-22.3	-31.7
Малі та середні підприємства	18.9	41.2	30.9	30.9	30.2	60.1	39.4	10.0	-20.7	-19.1	-25.5	-18.3
Великі підприємства	25.4	39.1	28.5	30.9	30.8	59.8	42.8	11.1	-13.6	-30.9	-15.3	-31.6
<i>Зміни непроцентних платежів</i>												
У цілому	3.6	15.6	12.0	9.1	16.8	11.6	6.7	1.5	2.0	4.6	2.9	7.7
Малі та середні підприємства	3.6	15.8	11.6	7.3	16.0	11.0	5.4	1.5	-3.9	3.7	3.2	7.8
Великі підприємства	3.6	14.2	11.6	9.2	15.4	13.0	7.7	1.5	1.4	4.8	3.2	1.5
<i>Розмір кредиту або кредитної лінії</i>												
У цілому	6.5	32.8	29.7	44.0	39.7	45.6	27.8	16.4	13.8	3.1	1.1	0.3
Малі та середні підприємства	1.5	30.4	24.6	34.6	36.7	33.2	24.3	4.0	8.3	5.3	-1.8	-3.7

	Баланс відповідей											
	2013			2014			2015			2016		
	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.
Великі підприємства	6.4	23.9	29.7	43.9	38.6	48.2	27.8	17.5	14.0	3.5	1.6	0.3
<i>Заставні вимоги</i>												
У цілому	9.2	30.1	32.8	32.3	30.0	35.1	29.5	27.1	17.9	8.3	8.5	16.0
Малі та середні підприємства	12.2	30.0	32.1	26.2	27.9	36.1	25.6	26.5	17.0	18.9	9.9	5.4
Великі підприємства	9.3	30.0	32.9	32.2	28.6	37.5	29.5	16.2	18.2	8.2	8.3	25.8
<i>Обмеження, які накладаються кредитною угодою на позичальника</i>												
У цілому	15.0	27.4	30.6	25.3	29.6	18.2	26.6	13.1	15.7	15.3	9.4	13.3
Малі та середні підприємства	15.0	25.8	30.8	20.8	25.8	18.2	21.8	11.6	14.4	14.8	8.9	9.6
Великі підприємства	15.8	27.4	30.8	27.1	26.8	22.1	26.4	13.1	15.8	15.3	9.5	13.3
<i>Строк кредиту</i>												
У цілому	6.8	27.8	21.1	29.0	26.1	25.2	15.7	10.1	7.7	8.7	7.2	7.0
Малі та середні підприємства	7.9	23.9	16.0	22.4	21.6	24.1	13.8	10.1	7.8	8.9	3.5	3.5
Великі підприємства	7.0	24.0	22.1	28.9	23.9	28.7	16.4	12.6	8.1	8.8	7.4	9.2
Як змінився попит корпоративного сектору на кредити протягом кварталу, що закінчився, без урахування сезонних змін?												
У цілому	7.6	15.7	12.7	21.3	19.7	25.5	3.1	9.4	12.3	25.0	11.3	23.3
Кредити малим та середнім підприємствам	11.6	15.1	10.4	18.8	23.5	21.5	1.6	10.7	32.4	28.7	23.3	24.4
Кредити великим підприємствам	15.4	11.7	14.7	14.8	19.2	14.9	2.9	9.3	5.7	18.1	8.6	12.2
Короткострокові кредити	14.7	20.4	18.9	28.0	26.3	18.8	3.3	11.1	12.7	17.7	10.4	18.2
Довгострокові кредити	-14.4	-4.2	9.3	-3.9	10.5	0.2	-8.6	4.7	3.2	7.2	1.5	7.2
Кредити в національній валюті	3.1	22.7	18.0	23.6	25.9	24.4	3.7	12.5	18.4	25.5	11.3	22.2
Кредити в іноземній валюті	11.3	-13.0	-15.2	-31.9	-36.3	-47.5	-35.4	-19.0	-10.7	-19.9	11.5	2.3
Як нижчезазначені фактори вплинули на зміну попиту корпоративного сектору на кредити у кварталі, що закінчився?												
Зміна процентних ставок	-16.1	-23.7	-20.4	-10.4	-11.9	-26.0	-32.4	-18.0	2.1	15.2	25.7	18.0
Потреба в капітальних інвестиціях	2.3	-29.6	-24.6	-18.7	-11.4	-11.1	-0.6	4.9	2.8	14.0	8.3	5.9
Потреби в обіговому капіталі	5.2	-3.2	0.1	13.8	14.5	28.7	36.2	32.1	22.1	36.7	22.5	25.6
Реструктуризація боргу	4.2	10.9	19.0	24.4	15.7	31.4	22.8	19.1	28.2	24.9	12.9	20.3
Внутрішнє фінансування	-0.3	-16.5	1.5	2.6	-8.8	4.4	8.1	9.6	4.1	2.3	4.1	6.6
Кредити від інших банків	-3.6	-8.7	3.9	5.7	-2.8	6.8	9.5	4.6	8.5	-6.0	-8.9	-7.5
Продаж активів	-2.3	-9.3	-11.3	-15.0	-13.1	2.0	-1.8	3.2	1.3	2.1	1.9	1.7
Як, на Вашу думку, зміниться попит корпоративного сектору на кредити в наступному кварталі, без урахування сезонних змін?												
У цілому	24.7	11.8	16.3	8.2	10.3	25.3	9.9	6.0	7.1	44.4	29.9	20.0
Кредити малим та середнім підприємствам	20.3	7.2	16.9	5.0	16.3	24.3	10.4	5.8	25.6	38.5	29.6	26.3
Кредити великим підприємствам	15.2	11.7	13.1	5.9	7.3	22.6	11.8	-3.8	12.9	45.6	23.2	13.1
Короткострокові кредити	24.4	19.4	15.5	16.3	15.2	26.0	11.3	6.7	23.4	45.5	31.9	27.6
Довгострокові кредити	5.4	-5.9	8.4	-4.5	0.8	9.5	0.6	6.7	0.9	20.0	10.2	2.0
Кредити в національній валюті	26.5	16.7	13.4	14.1	13.7	24.2	10.4	8.5	22.1	48.0	33.4	29.8
Кредити в іноземній валюті	-4.6	-17.8	-3.7	-29.5	-14.2	-8.7	-29.7	-36.9	-8.2	-11.9	-1.1	-1.8
Яким, на Вашу думку, було боргове навантаження у корпоративному секторі протягом кварталу, що закінчився?												
У цілому	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13.5
Малі та середні підприємства	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-4.1
Великі підприємства	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25.7
IV. Кредитування домогосподарств												
Як змінилися стандарти схвалення заявок на кредити домогосподарствам протягом кварталу, що закінчився?												
Іпотечні кредити	-0.8	39.2	22.4	12.6	32.3	25.6	19.0	0.9	-13.4	0.2	-0.5	0.1
Споживчі кредити	-4.9	53.3	30.3	34.4	39.6	39.7	19.0	-6.4	-24.5	-8.1	-10.8	-17.4
Як нижчезазначені фактори вплинули на зміну стандартів схвалення заявок на кредити фізичним особам протягом кварталу, що закінчився?												
Вартість ресурсів та балансові	—	—	—	—	—	22.9	35.7	6.2	5.0	—	-7.4	-8.2

	Баланс відповідей											
	2013			2014			2015			2016		
	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.
обмеження												
Конкуренція з іншими банками	—	—	—	—	—	-2.2	0.8	-2.2	-15.0	—	-9.8	-19.9
Конкуренція з небанківськими установами	—	—	—	—	—	0.7	-3.5	0.0	-9.4	—	0.0	0.0
Очікування загальної економічної активності	—	—	—	—	—	41.8	36.0	16.3	-12.7	—	-13.7	-17.4
Інфляційні очікування	—	—	—	—	—	46.2	37.1	19.5	-3.5	—	-6.7	-8.2
Курсові очікування	—	—	—	—	—	44.0	29.7	13.7	-2.0	—	-3.3	-5.0
Очікування ринку нерухомості	—	—	—	—	—	33.1	20.5	15.5	-10.1	—	-2.9	-2.5
Очікування платоспроможності споживачів	—	—	—	—	—	48.7	46.3	24.8	-8.6	—	-8.1	-9.5
Як, на Вашу думку, зміняться стандарти схвалення заявок на кредити домогосподарствам протягом наступного кварталу?												
Іпотечні кредити	8.7	19.5	8.6	14.6	25.4	17.1	-6.6	-13.9	-11.5	-2.2	-3.3	12.3
Споживчі кредити	-6.0	33.0	8.5	13.9	33.1	21.9	-6.7	-11.2	-5.6	-19.7	-18.1	-18.3
Як змінився рівень схвалення заявок на кредити домогосподарствам у кварталі, що закінчився?												
Іпотечні кредити	-1.9	-35.1	-16.9	-5.6	-41.0	-10.8	-14.9	-3.3	15.0	-0.1	0.0	14.4
Споживчі кредити	-4.1	-59.2	-41.3	-22.3	-45.3	-28.2	-15.4	11.6	28.7	-2.0	10.2	19.3
Як змінилися цінові та нецінові умови надання кредитів домогосподарствам протягом кварталу, що закінчився?												
<i>Іпотечні кредити</i>												
Процентні ставки за кредитами	-1.0	25.8	16.7	9.5	9.0	19.5	38.0	12.2	-3.9	-2.5	-13.8	-2.6
Заставні вимоги	9.9	10.6	11.1	4.0	13.2	6.9	4.5	0.8	0.4	0.1	-0.5	0.0
Строк кредиту	-3.2	2.5	3.4	3.5	0.8	1.7	8.9	0.4	0.5	0.1	0.1	-0.1
Зміни непроцентних платежів	6.3	1.9	2.9	2.3	0.9	3.6	-1.3	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1
Співвідношення суми кредиту до вартості іпотечної застави (LTV)	-1.3	7.5	6.1	6.3	12.5	6.0	2.4	0.4	0.2	0.4	-0.5	-4.1
<i>Споживчі кредити</i>												
Процентні ставки за кредитами	-8.3	21.5	20.3	32.1	14.4	36.6	46.1	3.5	-15.7	-6.0	-6.3	-4.7
Заставні вимоги	0.6	4.5	5.6	4.5	15.5	6.9	5.1	-0.8	0.2	0.1	0.0	0.0
Строк кредиту	-7.5	5.3	3.2	6.0	5.0	0.5	4.9	-0.1	-2.5	-2.7	-14.2	-9.7
Зміни непроцентних платежів	2.4	3.9	6.1	6.1	13.1	10.0	11.1	6.0	-3.8	3.0	-2.9	0.8
Розмір кредиту	-5.5	23.3	23.9	8.5	20.5	18.0	7.3	2.6	-11.3	-15.4	-15.6	-24.3
Як змінився попит домогосподарств на кредити у кварталі, що закінчився, без урахування сезонних змін?												
Іпотечні кредити	-5.4	-29.7	-31.3	-29.3	-34.3	-23.7	-6.1	-5.2	2.8	-0.4	14.3	16.9
Споживчі кредити	18.9	-6.8	-39.5	-17.8	-37.0	-36.1	-9.0	7.7	23.6	20.2	25.7	15.3
Як нижчезазначені фактори вплинули на зміну попиту домогосподарств на кредити у кварталі, що закінчився?												
<i>Іпотечні кредити</i>												
Зміна процентних ставок	0.3	-22.1	-26.4	-5.0	-11.5	-5.7	-15.8	-11.2	-9.7	0.0	11.2	2.8
Перспективи розвитку ринку нерухомості	-8.5	-15.1	-4.0	-39.8	-16.0	-11.1	-12.7	-4.2	0.4	0.0	0.5	2.7
Споживча впевненість	-14.3	-24.1	-25.2	-38.1	-13.0	-38.4	-14.1	-10.0	-0.8	-13.0	0.4	2.7
Заощадження домогосподарств	9.6	-13.4	-41.2	9.4	-2.5	-22.6	1.1	-10.0	-0.2	-12.5	-2.9	0.1
Кредити від інших банків	8.2	5.7	-0.8	-2.8	-2.7	-3.5	1.2	1.4	0.7	0.1	0.0	2.5
<i>Споживчі кредити</i>												
Зміна процентних ставок	17.6	-18.8	-34.6	-8.9	-14.5	-28.6	-18.9	-7.9	2.7	-7.1	8.9	5.0
Споживча впевненість	5.4	-22.8	-58.5	-28.8	-20.5	-19.1	-27.5	-4.5	8.1	12.2	8.7	13.8
Витрати на товари довготермінового користування	8.9	-2.4	-12.6	-26.5	-19.1	6.8	-5.2	7.4	15.5	23.6	13.1	1.5
Купівля іноземної валюти	0.8	18.3	-18.5	-23.5	-4.9	5.9	1.1	4.4	7.8	10.9	8.4	3.3
Заощадження домогосподарств	9.1	-3.1	-44.2	-25.2	-3.6	-26.0	-1.4	-10.1	2.8	3.6	3.7	1.5
Кредити від інших банків	-6.6	8.8	0.7	-7.9	1.5	-3.0	-1.0	-4.5	5.9	0.0	0.2	1.1
Як, на Вашу думку, зміниться попит домогосподарств на кредити в наступному кварталі, без урахування сезонних змін?												
Іпотечні кредити	11.2	-23.0	12.9	-19.6	-12.1	4.1	0.3	-2.5	0.0	10.9	6.5	3.9
Споживчі кредити	21.4	-15.8	24.0	-3.3	5.4	1.3	4.5	17.5	-0.5	21.1	31.4	25.4
Яким, на Вашу думку, було боргове навантаження у секторі домогосподарств протягом кварталу, що закінчився?												
У цілому	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.9